

„ЛЕТИЩЕ ГОРНА ОРЯХОВИЦА“ ЕАД

ДОКЛАД

ЗА ДЕЙНОСТТА НА „ЛЕТИЩЕ ГОРНА ОРЯХОВИЦА“ ЕАД за 2013 година

Настоящият доклад е изготвен на основание чл. 33 от Закона за счетоводството и чл. 247 от Търговския закон и има за цел да представи протичането на дейността и състоянието на дружеството, както и да поясни дейността по управление на дружеството през 2013 год. Данните в доклада са отразени в годишния неконсолидиран финансов отчет на дружеството за 2013 год.

1. Обща информация за дружеството

Летище Горна Оряховица е създадено през 1925 година. В края на 1991 г. Летище Горна Оряховица се обособява като самостоятелна юридическа личност – ЕООД, регистрирана съгласно Търговския закон. Дружеството се преобразува от ЕООД в еднолично акционерно дружество с държавно имущество – "Летище Горна Оряховица" -ЕАД с решение от 14.06.1996г. на Великотърновския окръжен съд по фирмено дело № 952/1996г. със седалище и адрес на управление гр. Горна Оряховица пл. "Георги Измирлиев" №4. Предмет на дейност на дружеството е: летищно осигуряване на полетите; наземно обслужване на въздухоплавателни средства; обработка на багажи, товари и поща; зареждане с горива; вътрешна и външна търговия; подготовка и квалификация на кадри и всяка друга дейност незабранена със Закона за акционерното дружество.

С решение от 16.04.1999 г. на Великотърновския окръжен съд, капиталът на дружеството е променен на 50 хил.лв. разпределени в 50 хил. поименни акции с номинална стойност 1 лв. Едноличен собственик на капитала е държавата. Правата и задълженията на държавата като едоличен собственик се упражняват от Министерството на транспорта информационните технологии и съобщенията гр. София.

"Летище Горна Оряховица" ЕАД гр. Горна Оряховица е с едностепенна система на управление – управлява се от Съвет на директорите, състоящ се от трима членове. Съветът на директорите има компетентост да определя фирмената стратегия на дружеството, приема и предлага за одобряване от едноличния собственик годишния отчет и баланса, приема планове и програми за дейността на дружеството и неговото развитие, разработва и приема организационната и управленска структура на дружеството, решава въпросите по образуването на паричните фондове, консолидира изпълнението на поетите от дружеството задължения, одобрява бизнес програмата на дружеството.

Състав на Съвета на директорите през 2013 г.

От 01.01.2013 г. до 09.04.2013 г. Съвета на директорите е в състав:

Пламен Гочев – Председател,

Любомир Илиев - Зам. председател и

Петър Петров – Изп. директор.

С Протокол № ПД – 63/09.04.2013г. на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията е освободен Любомир Илиев като член на СД и за нов член е избрана Николина Маркова – Кавулски.

От 09.04.2013г. до 27.09.2013 г. Съвета на директорите е в състав:

Пламен Гочев – Председател,

Николина Маркова - Кавулски - Зам. председател и

Петър Петров – Изп. директор

С Протокол № ПД-260/27.09.2013 г. на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията е освободена Николина Маркова - Кавулски като член на СД и за нов член е избрана Мариана Костадинова.

От 27.09.2013 г. до 26.10.2013 г. Съвета на директорите е в състав:

Пламен Гочев – Председател,

Мариана Костадинова - Зам. председател и

Петър Петров – Изп. директор

С Протоколи № ПД-299 / 31.10.2013 г. и № ПД-314 / 22.11.2013 г. на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, за нов член на СД на дружеството е избран Марин Маринов и е освободен като член на СД Пламен Гочев.

Към настоящия момент Съвета на директорите е в състав:

Мариана Костадинова – Председател,

Марин Маринов - Зам. председател и

Петър Петров – Изп. директор.

Главен счетоводител на дружеството е Десислава Трифонова.

Гражданската авиация в последното десетилетие е най-бързо развиващия се вид транспорт в световен мащаб. Потребностите от въздушни превози се обуславя от много фактори – икономически, политически, социални, природни катаклизми и др.

В условия на криза голяма част от дейността е затруднена и се търсят редица пътища за преодоляване на влиянието ѝ.

Дейността на “Летище Горна Оряховица “ЕАД гр. Горна Оряховица се основава на следните нормативни документи:

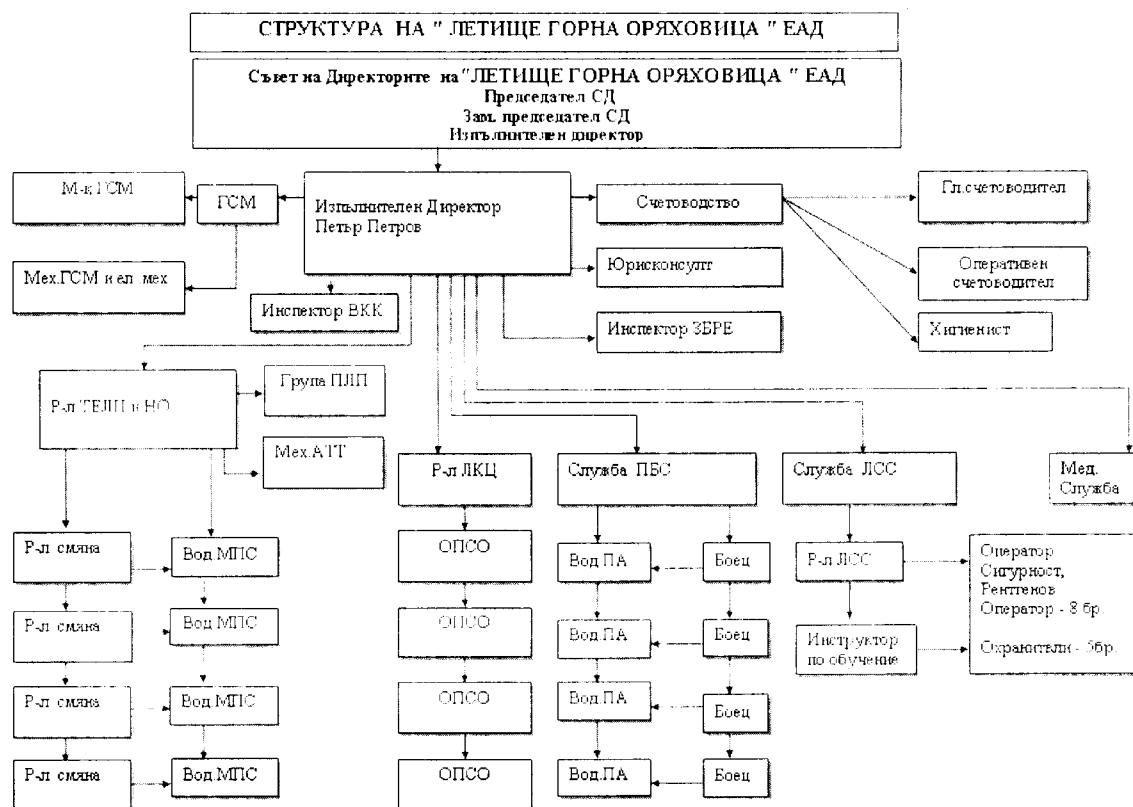
- за специфичната дейност - съгласно Анексите на ИКАО, Европейските регламенти касаещи въздухоплаването, Закона за гражданското въздухоплаване, Наредбите в гражданската авиация, Планове и инструкции;
- за дейността като ЕАД – съгласно Закона за счетоводството, Закона за обществените поръчки, Закона за ДДС, Търговския закон и други Наредби и Правилници регламентиращи дейността.

Летище Горна Оряховица ЕАД като лицензиран летищен оператор и оператор на наземни летищни дейности формира приходите си от:

1. Летищни услуги при наземно обслужване на ВС;
2. Отдадени под наем помещения;
3. Финансиране от ГД ГВА при Министерство на транспорта ИТС. съгласно Закона за гражданското въздухоплаване - чл. 122в, ал.1 за изпълнение функциите по чл. 48а, ал. 3 на Летищната администрация включващи осигуряване на равнището на обявените категории и стандарти при изпълнението на функциите, поети като задължение от държавата по силата на международни договори, свързани със:
 - а) поддържането на летателното поле и развитието на инфраструктурата на летището;
 - б) ограничаването и отстраняването на препятствията;

- в) поддържането на визуалните аеронавигационни средства;
- г) аварийно-спасителното и противопожарното осигуряване на полетите на територията на летището и в неговата околност;
- д) охраната на летището;
- е) сигурността на полетите;
- ж) координацията между различните ведомства и предприятия във връзка с използването на летището;
- з) управлението на движението на територията на летището;
- и) оборудването и инсталациите за електроснабдяване;
- к) опростяването на формалностите в летищата;

Към настоящият момент дружеството функционира и изпълнява своите задължения съгласно предмета на дейност .

2. Развитие на дейността

	2012 г.	2013 г.
❖ ОБЩ БРОЙ НА ПОЛЕТИТЕ:	1759	1024
Разделени по вид:		
● <u>международни общо</u> -	<u>47 бр.</u>	<u>58 бр.</u>
- пътнически чартърни -	19 бр.	32 бр.
- др. търговски -	28 бр.	25 бр.
- чисто товарни	3 бр.	-
- технически кацания/ГСМ/ -		
● <u>вътрешни полети общо</u> -	<u>173 бр.</u>	<u>62 бр.</u>
- вътрешни пътнически -	13 бр.	26 бр.
- вътрешни търговски -	160 бр.	35 бр.
- санитарни -	1 бр.	1 бр.
● <u>тренировъчни полети общо</u>	<u>1539 бр.</u>	<u>856 бр.</u>
- тренировъчни ВВС -	241 бр.	202 бр.
- първон.обучение "Еър Скорп." -	965 бр.	182 бр.
- др. тренировъчни -	333 бр.	34 бр.
- тренировъчни първон.обучение „Фортуна Еър”		248 бр.
- тренировъчни първон.обучение „Еър спорт”		24 бр.
- тренировъчни Гранична полиция		166 бр.
❖ ОБЩО ОБРАБОТЕНИ ТОВАРИ	22 т.	2 т.
Разделени		
● натоварен товар -		
- спец. товар -	0,7 т.	
● натоварен товар -		1 т.
● разтоварен товар -	18,8 т.	
- спец. товар -		
● разтоварен товар -	2 т.	1 т.
❖ ОБЩО ОБСЛУЖЕНИ ПЪТНИЦИ:	389 бр.	281 бр.
ОТ КОИТО		
● <i>излетели</i> - международни пътн. -	73 бр.	95 бр.
- вътрешни пътн. -	19 бр.	49 бр.
● <i>кацнали</i> - международни пътн. -	279 бр.	87 бр.
- вътрешни пътн. -	18 бр.	50 бр.

❖ **ТИПОВЕ САМОЛЕТИ ИЗЛЕТЯЛИ / КАЦНАЛИ НА ЛЕТИЩЕ Г.ОРЯХОВИЦА**

<u>товарни</u>	<u>пътнически</u>	<u>др. AVO</u>	<u>тренировъчни</u>
	C56X, CJ2, C 525, C 550	S76C, AN2,P 28, Bell 430	L410,C172 , An 30, Ka 26
	CJ2 , LJ60, F 2000,	C172, AS 32, C182	DA42, C27J, A109, A 139
	SAAB 340, P 180, PA 43	Mi 8, SR22,PA28	EN48, PC12,
	Robin ATL, SR 22	Sirius. Echo, COL 40	

Трудностите , които съпровождат дейността на летището, произтичаха от:

А)Затруднено икономическо състояние на държавата породено от икономическата и финансова криза;

Натрупаните през годините проблеми оказват влияние върху дейността на дружеството и за тях са необходими големи инвестиции. Имушеството на Летище Горна Оряховица е публично-държавна и собственик е ГД ГВА. Значими инвестиционни и други проекти се съгласуват, одобряват и обезпечават от ГД „ГВА” .

- необходимост от рехабилитация на пистата за излитане и кацане.
- необходимост от финанси за поддръжка и експлоатация на визуалните аеронавигационни средства.
- необходимост от реконструкция на пътническия терминал
- необходимост от монтаж на система ILS за инструментално кацане в условия на ниска видимост /ще повиши категорията на летището/.
- необходимост от поетапно обновяване на самолетообслужващата и снегопочистващата техника .
- необходимост от преминаване на 24 часов режим на работа.

Б)Намаляването на приходите и рязко съкращаване на разходите;

В)Липсата на система за инструментален подход. Липсата на ILS е сериозен проблем за развитието на летището. През зимния период когато има проблеми с видимостта на други летища, а Летище Горна Оряховица е отворено, поради липсата на система ILS – не е предпочитано. Старата система ILS е демонтирана 2004 г. и след това не е монтирана нова. Поради това беше намалена и категорията на летището в аеронавигационно отношение. Системата ILS се явява едно от основните аеронавигационни съоръжения за всяко летище.

Г)Поетапна подмяна на самолетообслужващата техника (COT), техника за антиобледенителна обработка на пистата през зимния период .

- Летището разполага със COT, която е на възраст между 25 и 35 години. Същата лесно дефектира и за нея трудно се намират резервни части. COT с която летището разполага в голямата си част е пригодена за старите руски самолети. Характеристиките ѝ не задоволяват напълно изискванията на съвременните самолети.

- Наложително е закупуването на нова техника за антиобледенителна обработка на пистата през зимния период. Техниката с която разполагаме е стара и недостатъчно ефективна. Въпреки снегопочистването, ПИК остава неизползваема поради лошия спирачен ефект.

Д) Обучение и квалификация на персонала. В съответствие с изграждане на системите за контрол на качеството и безопасността е необходимо обучение на персонала и придобиване на съответните сертификати. Периодично се обновяват нормативни документи и се предлагат добрите практики в съответната област, което най-рационално се научава в курсове за квалификации и работни срещи. За целта също е необходимо финансиране.

Е) Неообхимоост от преминаване на 24ч. режим на работа. Ще спомогне на летището да има денонощна оперативна готовност.

Летището има потенциални възможности за увеличаване на обема на своята дейност в значително по-дългосрочен период. Чрез подходящи инвестиции в инфраструктура (писта, сграден фонд), оборудването за обслужване на пътници, товари и ВС, системи за навигация и обучения на персонала, летището може да се превърне в привлекателно за нискотарифните авиокомпани, карго-авиацията, бизнес-авиацията и общата авиация.

Като възможни варианти за преодоляване на настоящите проблеми можем да посочим:

- Концесия и/или публично-частно партньорство;
- Участие по европейски програми и финансираня в сферата на авиационния транспорт.

“Летище Горна Оряховица” ЕАД има сключени договори за постоянно базиране и наземно обслужване с почти всички български авиокомпани. Дружеството е търговски представител на Лукойл България по договор за влог и обслужване на горива за реактивни двигатели с контрагента Лукойл Ейвиейшън България.

3. Резултати и финансово състояние

През 2013 г. Летище Горна Оряховица ЕАД реализира приходи на стойност 768 хил. лв. Направените разходи са на стойност 765 хил. лв. Реализирана е печалба в размер на 3 хил. лв.

В това число:

Разходите по икономически елементи са както следва:

- разходи за материали	-	104 хил. лв.-	13,63 %
- разходи за външни услуги	-	73 хил. лв. -	9,57 %
- разходи за амортизации	-	13 хил. лв -	1,70 %
- разходи за обезценка натекущи активи	-	12 хил. лв. -	1,57 %
- разходи за заплати	-	359 хил. лв. -	47,05 %
- разходи за соц.осигуровки	-	169 хил. лв.-	22,15 %
- други разходи	-	33 хил. лв. -	4,33 %
ОБЩО:		763 хил. лв. -	100,00 %

Разходи от финансови операции по елементи както следва:

- финансови разходи	-	2 хил. лв.-	100,00 %
ОБЩО:		2 хил. лв	100,00 %

Дълготрайните материални активи на дружеството към 31.12.2013 г. по балансова стойност са 92 хил. лв. в това число:

- сгради	-	12 хил. лв.
- транспортни средства	-	2 хил. лв.
- съоразения	-	78 хил. лв.

Материалните запаси, представени в баланса, са както следва:

- суровини и материали	-	46 хил. лв.
------------------------	---	-------------

Предоставени аванси по проект Сивитас	-	22 хил. лв.
---------------------------------------	---	-------------

Вземанията представени в баланса на дружеството са в размер на 125 хил. лв.

- вземания от клиенти	-	119 хил. лв.
-съдебни и присъдени вземания	-	6 хил.лв.

Паричните средства към 31.12.2013 г. са в размер на 73 хил лв.:

- банкови сметки	-	72 хил. лв.
- в брой	-	1 хил. лв.

Краткосрочните задължения са в размер на 71 хил. лв., от които:

- към доставчици	-	7 хил. лв.
- към персонала	-	23 хил. лв.
- към осигурители	-	11 хил.лв.
- данъчни задължения	-	6 хил. лв.
- други	-	24 хил.лв.

Счетоводният анализ на финансово-икономическото състояние на дружеството се характеризира със следните показатели:

Показатели за ликвидност:

ПОКАЗАТЕЛ	ТЕКУЩ ПЕРИОД	ПРЕДХОДЕН ПЕРИОД	ИЗМЕНЕНИЕ
Коефициент на обща ликвидност	3.75	4.03	-0.28
Коефициент за бърза ликвидност	2.79	3.08	-0.29
Коефициент за незабавна ликвидност	2.79	3.08	-0.29
Коефициент за абсолютна ликвидност	1.03	2.70	-1.67

Показатели за рентабилност:

ПОКАЗАТЕЛ	ТЕКУЩ ПЕРИОД	ПРЕДХОДЕН ПЕРИОД	ИЗМЕНЕНИЕ
Коефициент на рентабилност на приходите от продажби	0.17	0.16	0.01
Коефициент на рентабилност на Собствения капитал	0.01	0.01	0.00
Коефициент на рентабилност на пасивите	0.01	0.01	0.00

Показатели за ефективност:

ПОКАЗАТЕЛ	ТЕКУЩ ПЕРИОД	ПРЕДХОДЕН ПЕРИОД	ИЗМЕНЕНИЕ
Коефициент на ефективност на разходите	1.00	1.00	0.00
Коефициент на ефективност на приходите	1.00	1.00	0.00

Показатели за финансова автономност:

ПОКАЗАТЕЛ	ТЕКУЩ ПЕРИОД	ПРЕДХОДЕН ПЕРИОД	ИЗМЕНЕНИЕ
Коефициент на финансова автономност	0.70	0.72	-0.02
Коефициент на задлъжнялост	1.43	1.39	0.04

От данните може да се направи извода, че дружеството управлява балансирано и целесъобразно своите финансовите ресурси. Коефициентите за обща и бърза ликвидност са със

стойности които позволяват на дружеството да бъде в състояние във всеки момент да покрива задълженията си. Коефициентът на абсолютна ликвидност е със стойност позволяваща на дружеството да заплаща всички изискуеми задължения в срок, като разчита на регулярните си постъпленията.

Коефициентът на финансова автономност за 2013 г. е незначително променен спрямо 31.12.2012 година и ръководството на дружеството счита, че същото се справя добре и има добро финансово състояние. Коефициентът на задлъжнялост е 1,43 като тази величина е напълно нормална и не може да буди притеснения.

Коефициентът на рентабилност на приходите от продажби е основно съотношение, което ни позволява да оценим дружеството, като направим сравнение с показателите на конкурентите в отрасъла. За 2013 г. този показател е 0,16.

4. Информация за размера на възнагражденията, наградите и/или ползите на всеки от членовете на управителните или контролните органи на Дружеството. Информация относно притежавани от членовете на управителните и контролните органи, прокуристи и висшия ръководен състав, акции

Член на СД	Начислени възнагр. за 2013 г. в хил.лв
Пламен Гочев Гочев	11
Любомир Симеонов Илиев	5
Петър Димитров Петров	13
Николина Марчева Маркова -Кавуцки	7
Мариана Понкова Костадинова	2
Марин Георгиев Маринов	1

Цели и политики на ръководството по отношение на риска

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството е пазарен риск, Управлението на риска на Дружеството се осъществява от ръководството на Дружеството. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, като избягва излагането си на финансови пазари.

Вследствие на използването на финансови инструменти Дружеството е изложено на пазарен риск и ликвиден риск, и по-конкретно на риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната дейност на Дружеството.

Анализ на пазарния риск

- Валутен риск**

Сделките на Дружеството се осъществяват основно в български лева. Дружеството има открити сметки и разчети в чуждестранна валута и не извършва големи обеми от транзакции и операции, в резултат на което чувствителността му към изменението на курсовете на чуждестранните валути е незначителна. Предприятието не е изложено на валутен риск при продажби, покупки и заеми, които са деноминирани във валута, различна от български лев или евро. Валутата, която е причина за валутен риск е основно щатски долар, но дружеството осъществява минимални плащания с тази валута.

Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск е рискът Дружеството да не може да изпълни финансовите си задължения, тогава когато те станат изискуеми. Политиката в тази област е насочена към гарантиране наличието на достатъчно ликвидни средства, с които да бъдат обслужени задълженията, когато същите станат изискуеми, включително в извънредни и непредвидени ситуации. Целта на Ръководството е да поддържа постоянен баланс между непрекъснатостта и гъвкавостта на финансовите ресурси, чрез използване на различни форми на финансиране. Управлението на ликвидния риск включва поддържането на достатъчни наличности от парични средства, изготвяне, анализ и актуализиране на прогнози за паричните потоци.

7. Събития след датата на отчета за финансово състояние

Годишният финансов отчет на „Летище Горна Оряховица“ ЕАД за 2013 г. е одобрен за публикуване от Съвета на директорите с Решение от 24.03.2013 г.

8. Бъдещо развитие

През 2014 г., ръководството ще търси начини, целящи увеличаване на приходите и оптимизиране на разходите.

а) Стратегически намерения;

- За 2014 г.

- ▶ Съдействие на МТИТС относно бъдещо отдаване на летището на концесия.
- ▶ Търсене на пътища за увеличаване ползвателите на летището;
- ▶ Качествено извършване на всички летищни дейности.
- ▶ Изпълнение на промените в Закона за гражданското въздухоплаване относно експлоатирането и поддържането на светотехническата система.

- В дългосрочен план

- ▶ Рехабилитация на пистата за излитане и кацане.
- ▶ Реконструкция на пътническия терминал.
- ▶ Монтаж на система ILS за инструментално кацане в условия на ниска видимост /ще повиши категорията на летището/.
- ▶ Преминаване на 24 часов режим на работа.
- ▶ Поетапно обновяване на самолетообслужващата техника.

От изпълнението на тези намерения ще се увеличи и конкурентноспособността на летището, пътничепотока и товарите и приходите като цяло.

б)Пазарни намерения;

Пазара през 2014 г. силно ще се влияе от финансовата стабилност на държавите от Евросъюза, кризата в Украйна и наложени санкции спрямо някои държави и евентуалното им отражение в икономиката на страната ни. Поради този факт пазарните намерения трябва да са балансиран и реалистични за да не се залитне в двете крайности - прекалено оптимистични или твърде предпазливи. Ръководството на дружеството си поставя за цел:

- Предоставяне на благоприятни условия за всички клиенти и увеличаване броя на тези от общата и бизнес авиацията.
- Взаимодействие с туроператори за реализиране на туристически чартъри.

- Активни контакти с всички товародатели и товарополучатели.
- Усилия за привличане на нискотарифни авиокомпаниии.

в)Технологични намерения ;

Поетапно доразвиване на инфраструктурата и съоръженията свързани с основната дейност в зависимост от финансовите възможности. Реализирането на технологичните намерения ще съдействат за повишаване на конкурентните възможности на дружеството.

г)Финансови намерения;

Да се запази стабилно финансовото състояние в дружеството в условията на икономическата и финансова криза и се търсят пътища за увеличаване на приходите, чрез привличане на нови клиенти. Участие по програми с цел инвестиране в инфраструктурата на летището.

24.03.2014 г.

Изпълнителен директор: *

Гл счетоводител:

